

Roma Netepaké Sesanti — Nomer Wolu

Dhasar saka Wedhi: Panampik marang Kayektèn Kenabian ing Adventisme Laodisia

Jeff Pippenger

2024-08-18

Ing artikel pungkasan kita nyebut tembung-tembungé Gusti Yesus ing ngisor iki.

Padha waspadanen para nabi palsu, kang marani kowé nganggo salinaning wedhus, nanging ing batiné iku asu ajag kang galak lan rakus. Kowé bakal wanuh marang wong-wong iku saka woh-wohé. Apa wong ngundhuh woh anggur saka eri, utawa woh ara saka tetuwuhan eri? Mangkono uga saben wit kang becik ngasilaké woh kang becik; nanging wit kang bosok ngasilaké woh kang ala. Wit kang becik ora bisa ngasilaké woh kang ala, mangkono uga wit kang bosok ora bisa ngasilaké woh kang becik. Saben wit kang ora ngasilaké woh kang becik bakal ditegor lan diuncalaké menyang geni. Mulané, saka woh-wohé kowé bakal wanuh marang wong-wong iku. Ora saben wong kang kandha marang Aku, Gusti, Gusti, bakal lumebu ing Kratoning Swarga; nanging sing nindakaké karsané Rama-Ku kang ana ing swarga. Ing dina iku akèh wong bakal kandha marang Aku, Gusti, Gusti, apa kawula mboten nate medhar wangsit kanthi Asma Paduka? lan kanthi Asma Paduka mboten nate nundhung dhemit? lan kanthi Asma Paduka mboten nate nindakaké akèh pakaryan kang nggumunaké? Banjur Aku bakal matur cetha marang wong-wong mau, Aku ora tau wanuh marang kowé: sumingkira saka ing ngarsa-Ku, hé wong-wong kang padha nindakaké duraka. Mulané, saben wong kang ngrungokaké pangandika-Ku iki lan nindakaké, bakal Dakumpamakaké kaya wong wicaksana, kang yasa omahé ana ing sadhuwuring watu karang: Banjur udan tumurun, banjir bandhang teka, lan angin nggeblug sarta nempuh omah iku; nanging omah iku ora rubuh, awit dhedhasaré ana ing watu karang. Lan saben wong kang ngrungokaké pangandika-Ku iki lan ora nindakaké, bakal diumpamakaké kaya wong bodho, kang yasa omahé ana ing sadhuwuring wedhi: Banjur udan tumurun, banjir bandhang teka, lan angin nggeblug sarta nempuh omah iku; temahan omah iku rubuh; lan gedhé banget rubuhé. Matius 7:15–27.

Pambaléla taun 1863 nandhani wiwitané Adventisme Dina-Kaping-Pitu Laodikia mbangun dhasar palsu ing sandhuwuré wedhi. Wedhi nglambangaké prinsip satanis pluralisme, minangka kontras marang Watu Karanging kayektèn mutlak. Kayektèn mutlak ditegakké adhedhasar loro seksi, lan kayektèn-kayektèn sing kagambar ing loro bagan suci Habakkuk, kang saya suwé saya disisihaké déning Adventisme, asalé saka Kitab Suci lan dipesthèkaké déning Roh Wewaton. Kayektèn-kayektèn mau iku mutlak.

“Mungsuh lagi ngupaya ngelèhaké pikiran para sedhèrèk lanang lan wadon kita saka pakaryan nyawisaké sawijining umat supaya bisa madeg ing dina-dina pungkasan iki. Pitemah-pitemahé kang mblenjani iku dirancang kanggo nuntun pikiran adoh saka bebaya lan kuwajiban ing wektu iki. Wong-wong mau nganggep pepadhang kang sithik

regané, yaiku pepadhang sing Kristus rawuh saka swarga kanggo diparingaké marang Yokanan tumrap umaté. Wong-wong mau mulang yèn pemandhangan-pemandhangan sing ana ing ngarepé kita iki ora cukup wigati kanggo nampa kawigatosan kang mirunggan. Wong-wong mau ndadèkaké kayektèn kang asalé saka swarga dadi ora manjur, lan ngrampas umat Allah saka pengalamané ing jaman kapungkur, lan minangka gantiné maringi marang wong-wong mau sawijining ngèlmu palsu. ‘Mangkéné pangandikané Pangeran Yehuwah: Ngadega ana ing dalan-dalan, lan delengen, lan takonana bab dalan-dalan kuna, endi dalan kang becik, lan lumakua ana ing kono.’ [Yeremia 6:16.]”

“Aja ana wong siji waé ngupaya nyuwek dhasar-dhasar pracaya kita,—dhasar-dhasar kang wus katetepaké nalika wiwitaning pakaryan kita, lumantar panaliten marang Sabda kanthi pandonga lan lumantar wahyu. Ing sandhuwuring dhasar-dhasar iki kita wus mbangun luwih saka sèket taun. Manungsa bisa uga nganggep manawa padha wis nemu dalan anyar, manawa padha bisa masang dhasar kang luwih kukuh tinimbang kang wus katetepaké; nanging iki sawijining panipuan gedhé. ‘Sebab ora ana wong kang bisa masang dhasar liya kejaba dhasar kang wus dipasang.’ [1 Corinthians 3:11.] Ing jaman kang kapungkur, akèh wong wus nyoba mbangun pracaya anyar, netepaké asas-asas anyar; nanging suwéné pira bangunané kuwi bisa jejeg? Ora suwé banjur rubuh; amarga ora diadegaké ing sandhuwuring Watu Karang.” Testimonies, jilid 8, 296–297.

Nalika tanggal 11 September 2001 tekan, mangkono uga udan Roh Suci tumeka.

“Udan pungkasan iku bakal tumiba marang umaté Gusti Allah. Sawijining malaekat kang gagah prakosa bakal tumurun saka swarga, lan saindenging bumi bakal katerangan déning kamulyané.” Review and Herald, 21 April 1891.

Nalika gedhong-gedhong agung ing Kutha New York diuncalké ambruk déning sawijing sentuhan saka Gusti Allah, udan pungkasan wiwit nresep. Nalika 11 September 2001 tumeka, lawang-lawang bendungan saka prinsip-prinsip kapausan kabukak.

“Ing jaman nalika duraka saya mratah iki, gréja-gréja Protestan sing wis nampik sawijining, ‘Mangkéné pangandikané Pangeran,’ bakal tumeka ing sawijining kaanan kang anèh. Wong-wong mau bakal dadi malih marang donya. Ing sajroning pamisahané saka Allah, wong-wong mau bakal ngupaya ndadèkaké kasalahan lan murtaf saka Allah dadi angger-anggering bangsa. Wong-wong mau bakal nyurung para panguwasa ing nagara supaya damel angger-angger kanggo mulihaké kautaman sing wis ilang saka manungsa dosa, kang lenggah ana ing Padalemané Allah, karo mratélakaké awaké yèn dhèwèké iku Allah. Prinsip-prinsip Katulik Roma bakal dijupuk ana ing sangisoré pangayomaning nagara. Protesing kayektèn Kitab Suci ora bakal ditolerir manèh déning wong-wong sing ora ndadèkaké angger-anggeré Allah dadi paugeraning uripé.” Review and Herald, December 21, 1897.

Patriot Act nandhani wiwitan pangayoman marang prinsip-prinsip Katulik Roma, kang saya maju tumuju marang angger-angger dina Minggu kang enggal bakal rawuh. Ing tanggal 11 September 2001, patang angin sing nglambangake Islam saka bilai katelu wiwit padha

ngembus.

“Malaékat-malaékat lagi nyekeli papat angin, kang digambarake minangka jaran ngamuk sing ngupaya uwal lan mlayu nyabrang lumahing saindenging bumi, nggawa karusakan lan pati ing dalane.

“Apa kita bakal turu ana ing pinggir bangeting jagad langgeng? Apa kita bakal luntur, adhem, lan mati? Aduh, muga-muga ing pasamuwan-pasamuwan kita ana Roh lan ambeganing Allah sing diambusaké marang umaté, supaya padha ngadeg ing sikilé lan urip. Kita kudu weruh yèn dalané iku ciut, lan gapurané sesak. Nanging nalika kita lumebu lumantar gapura sing sesak iku, jembaré tanpa wates.” Manuscript Releases, jilid 20, 217.

Udan, angin, lan banjir iku teka ing tanggal 11 September 2001, lan gréja Advent Hari Ketujuh Laodikia diuji kaya wong-wong Yahudi nalika baptisané Kristus, lan kaya wong-wong Protestan wiwit tanggal 11 Agustus 1840. Wiwit titik iku nganti ramalan mbrontak tanggal 18 Juli 2020, omahé Advent Hari Ketujuh Laodikia ambruk saya saya, padha mesthiné kaya Padalemané wong Yahudi kang wis dipratélakaké suwung sadurungé salib, lan kaya wong-wong Protestan kang ngalami transisi menyang Protestantisme murtad ing pepalang pisanan tanggal 19 April 1844.

Gerakan Laodikia saka malaékat katelu banjur lumebu ing prosès pangujian pungkasané, lan kaya pangujian sing diwiwiti tanggal 11 September 2001, para prawan katimbangan supaya bali marang dalan-dalan lawas, yaiku kayektèn-kayektèn dhasar ora mung saka gerakan Millerit saka malaékat kapisan lan kapindho, nanging uga kayektèn-kayektèn dhasar saka gerakan malaékat katelu.

Pralambang tumrap panampikaning kayektèn-kayektèn dhasar mau sajroning konteks kasasaran kang rosa iku yaiku pawarta kang kacathet déning Paulus ing Kitab II Tesalonika. Pawarta iku dipralambangaké déning “saben dina” ing kitab Daniel, awit ana ing péranganing Tesalonika iku William Miller tekan marang pangerten yèn “saben dina” ing kitab Daniel nglambangaké Roma kapisan.

Ana buku-buku sing wis ditulis kang mbahas tegesé “the daily” ing kitab Daniel. Akèh-akèhé klèru, senadyan manawa panjenengan kersa nliwi sawijining makalah saka ahli teologi Adventis sing mratélakaké kanthi bener, panjenengan saged manggihaké *The Mystery of the Daily*, déning John W. Peters. Ing artikel iki, aku ora duwe maksud mbahas unsur “the daily” mau. Uga ana buku-buku liyané sing nyakup sajarah babagan “sapa, apa, lan apa sababé” nganti pungkasané pandhangan palsu ngenani “the daily” iku mapan ana ing sajroning Adventisme Dina-Kapitu Laodikia.

Définisi tembung Ibrani sing diterjemahaké dadi “the daily”, lan sajarah pambrontakan marang kayektèn dhasar bab “the daily” kang wiwit kanthi temen-temen ing taun 1901, wis bola-bali dipaparaké ing Tabelé Habakuk lan uga ing artikel-artikel pungkasan bab kitab Daniel.

Ing artikel iki, aku duwe ancas njaga supaya fokus babagan “kang saben dina” tetep tumuju marang ciri-ciri kenabian kang gegandhengan karo pralambang Roma kang katampik. Sapa waé kang saèstu nampa wewenang tulisan-tulisané Ellen White mung prelu maca kang kapacak ing ngisor iki supaya mangertèni apa teges pangerten kang bener bab “kang saben dina.”

“Banjur aku weruh gegayutan karo ‘Daily,’ manawa tembung ‘sacrifice’ iku ditambahaké déning kawicaksanané manungsa, lan dudu kagungané teks; lan manawa Gusti maringi pamawas sing bener bab iku marang wong-wong sing nglairaké sesambat bab jam pangadilan. Nalika kasawijèn isih ana, sadurungé 1844, meh kabèh padha manunggal ing pamawas sing bener bab ‘Daily,’ nanging wiwit 1844, ana ing sajroning kabingungan, pamawas-pamawas liyané wis ditampa, lan pepeteng lan kabingungan banjur ndhèrèk.” *Review and Herald*, November 1, 1850.

Nolak pamawasipun William Miller ngenani “kang saben dinten” punika ateges ing wekdal ingkang sami ugi nolak panguwaosing seratan-seratan Ellen White, awit piyambakipun mirsani “bilih Gusti maringi pangertosan ingkang leres bab punika dhateng tiyang-tiyang ingkang ngumandhangaken peksi bab wekdal pangadilan.” Piyambakipun ugi kaparingi pepadang bilih pamawas sanès-sanès bab “kang saben dinten” ngasilaken “pepeteng lan kabingungan,” ingkang sanes sipat-sipatipun Kristus. Miller mangertos “kang saben dinten” punika minangka Roma kapir nalika piyambakipun nyinau II Tesalonika.

“Aku maca terus, lan ora bisa nemokake prakara liyane kang ana tembung iku [the daily], kajaba ana ing Daniel. Banjur aku [kanthi pitulungan sawijining konkordansi] njupuk tembung-tembung kang jejegandhengan karo iku, ‘take away;’ dheweke bakal nyingkirake the daily; ‘from the time the daily shall be taken away,’ lan sapiturute. Aku terus maca, lan mikir yèn aku ora bakal nemokake pepadhang apa-apa tumrap teks iku; pungkasane aku tekan 2 Tesalonika 2:7, 8. ‘For the mystery of iniquity doth already work; only he who now letteth will let, until he be taken out of the way, and then shall that wicked be revealed,’ lan sapiturute. Lan nalika aku wus tekan teks iku, O, cetha lan mulya temenan kayektèn iku katon! Ana ing kono! Iku sing diarani the daily! Saiki, apa tegesé Paulus kanthi ‘he who now letteth,’ utawa kang ngalang-alangi? Kanthi ‘the man of sin,’ lan ‘the wicked,’ kang karepake iku Kapapaan. Lah, apa kang ngalang-alangi supaya Kapapaan ora kawedhar? Ya iku Paganisme; mula, ‘the daily’ mesthi tegesé Paganisme.’—William Miller, *Second Advent Manual*, kaca 66.” *Advent Review and Sabbath Herald*, 6 Januari 1853.

Pungkasané, Adventisme Laodikea nyingkiraké pangerten kang bener sing wus kaparingaké marang Miller lan marang wong-wong sing nglairaké panguwuhing jam pangadilan, banjur nggantèkaké iku karo gagasan Protestanisme murtad kang kliru manawa “the daily” iku makili paladosaning Kristus ana ing papan suci. Pangerten iku nistha lan ora lumrah ing akèh tataran, nanging luwih saka mung sesat, iku negesaké manawa sawijining pralambang Iblis iku dadi pralambangé Kristus.

“Mangkono déné nalika naga iku, mligi, nggambarake Iblis, ing teges kapindho, iku dadi pralambang Roma kapir.” *The Great Controversy*, 439.

Miller netepaké yèn “kang saben dina” iku Roma kapir, naga, nanging Adventisme Laodikea njupuk gagasan saka Protestanisme sing wis tiba yèn iku nggambaraké pelayanan panggonan suci swarga kagungané Kristus. Panolakan marang pangenalane Miller bab “kang saben dina” minangka Roma kapir iku minangka panolakan marang sawiji bebener kang kagambar ana ing loro bagan suci sing dadi panggenaping Habakuk pasal loro. Mulané, iku minangka panolakan marang sawijining bebener dhasar, kaya dene panolakan marang pitung mangsa ing Imamat likur enem.

Nampik kayekten bilih “kang saben dinten” punika nggambaraken Roma kafir, ateges nampik dhasar-dhasaring Adventisme lan panguwasa Roh Ramalan. Ngenali pralambangipun Iblis minangka pralambangipun Kristus punika sejajar kaliyan ngenali pakaryanipun Kristus minangka pakaryanipun Iblis.

“Nalika nampik Sang Kristus, bangsa Yahudi nindakaké dosa sing ora kena pangapura; lan kanthi nolak undhangan sih-rahmat, kita bisa nindakaké kaluputan kang padha. Kita ngina Sang Pangeraning urip, lan ndadèkaké Panjenengané isin ana ing ngarsané pasamuwané Iblis lan ing ngarsané jagad swarga, manawa kita gelem ora ngrungokaké para utusan kang wis kaparingaké kakuwasan déning Panjenengané, lan malah ngrungokaké para agené Iblis, kang arep nyasarake nyawa adoh saka Sang Kristus. Sajroning wong isih nindakaké mangkono, dhèwèké ora bisa nemu pangarep-arep utawa pangapura, lan ing pungkasané bakal kelangan sakèhé pepénginan kanggo kadamèkaké karo Gusti Allah.” *The Desire of Ages*, 324.

Nalika Adventisme Laodikia nampik pamahaman dhasar bab “kang saben dina” lan pitu mangsa, wong-wong iku ora mung nampik panguwasa Roh Ramalan lan dhasar-dhasaré, nanging uga nampik pakaryané William Miller, kang wis katuntun marang pamahamane déning malaékat Gabriel lan malaékat-malaékat liyané.

“Allah ngutus malaekat-malaekaté kanggo nggerakaké atiné sawijining tani sing durung pracaya marang Kitab Suci, supaya nuntun dhèwèké nlihi pamedhar wangsit-pamedhar wangsit. Para malaekaté Allah bola-bali marani wong pilihan iku, kanggo nuntun pikirane lan mbukak marang pangertèné pamedhar wangsit-pamedhar wangsit sing salawas-lawasé peteng tumrap umaté Allah. Wiwitaning rerangkèn kayektèn diparingaké marang dhèwèké, lan dhèwèké banjur dituntun terus nlihi sesambungan siji sawisé sijiné, nganti kanthi gumun lan kagum dhèwèké nyawang Sabdané Allah. Ing kono dhèwèké weruh rerangkèn kayektèn sing sampurna. Sabda sing sadurungé dianggep déning dhèwèké ora kasurung déning ilham, saiki kabukak ana ing ngarsané paningalé kanthi kaéndahan lan kamulyan. Dhèwèké weruh yèn pérangan Kitab Suci siji nerangaké pérangan liyané, lan nalika ana siji ayat katutup tumrap pangertèné, dhèwèké nemu ana ing pérangan liya saka Sabda iku apa sing nerangaké. Dhèwèké ngormati Sabda Allah sing suci kanthi kabungahan lan kanthi pakurmatan lan ajrih-asih sing paling jero.” *Early Writings*, 230.

“malaékat-é” iku sawijining ungkapan kang mratélakaké malaékat Gabriel.

Tembungipun malaékat punika, “Aku iki Gabriel, kang ngadeg ana ing ngarsaning Allah,” nedahaken bilih piyambakipun nyekel kalenggahan pakurmatan ingkang inggil wonten ing palataran swarga. Nalika piyambakipun rawuh nggawa pawartos dhateng Daniel, piyambakipun ngandika, “Lan ora ana siji waé kang mbiyantu aku ing prakara-prakara iki, kajaba Mikhaèl [Kristus], Pangéranmu.” Daniel 10:21. Bab Gabriel punika Sang Juru Slamet ngandika wonten ing Wahyu, bilih “Panjenenganipun wus ngutus lan mratandhani punika lumantar malaékatipun dhateng abdinipun, yaiku Yohanes.” Wahyu 1:1.” *The Desire of Ages*, 99.

Panandhèraning satunggaling pralambang Sétan minangka pralambanging Kristus boten namung dados sawijining paralèl kaliyan dosa ingkang boten kenging pangapunten, nanging dosa ingkang boten kenging pangapunten ugi kagandhèng kaliyan panampikan dhateng para utusan ingkang dipunutus déning Kristus. Mila “the daily” lajeng dados pralambang dosa ingkang boten kenging pangapunten, lan nalika dipunmangertosi bilih “ingkang kapilih,” William Miller, dipuntuntun dhateng pangertosan ingkang leres babagan kayektèn punika, lan sasampunipun punika lajeng dipuntampik, prakawis punika trep sanget kaliyan Second Thessalonians, inggih punika pérangan Kitab Suci piyambak ing pundi Miller damel panemonipun. Nampik kayektèn punika minangka bukti bilih boten tresna dhateng kayektèn, lan pambrontakan punika ngasilaken panyingkiran Roh Suci lan pasrahan dhateng roh najisipun Sétan, ingkang déning Paulus dipunsebat minangka khayalan ingkang kiyat.

Kados déné “para begal saka bangsamumu”, sing “netepaké wahyu”, “kang saben dina” iku minangka pralambang Roma pagan. Ing konteks 2 Tesalonika, Paulus mulang bilih panampikan marang pawartos ing pasal loro iku minangka bukti bilih wong-wong sing nindakaké mangkono ora tresna marang kayektèn. Amarga padha ora tresna marang kayektèn kang katuduhaké ing pasal iku, padha kaparingan pangelamun kang kuwasa.

Kabèh para nabi lagi ngarahaké pangandika marang dina-dina wekasan, lan pérangan-pérangan sadurungé sing kaawèhake ilham ing artikel iki negesaké yèn kasasar sing rosa iku rawuh marang wong-wong sing ora nresnani kayektèn sajroning panyiraman Roh Suci. Sawijining golongan lagi nampani lenga, lan golongan sijiné lagi nampani kasasar sing rosa.

Roh Suci kawutahake sajroning sajarah nalika Roh Suci lagi kasingkirake saka wong-wong kang nampik tambahing kawruh sing kabukak sajroning rong mangsa pangujian ing wektu panyegelan, wiwit tanggal 11 September 2001 nganti tumekaning angger-angger dina Minggu sing enggal rawuh. Kanggo mbaleni sawijining pethikan sadurunge:

“Kanthi nyawang tumuju dina-dina wekasan, kakuwatan tanpa wates kang padha iku mratelakaké, ngenani wong-wong sing ‘ora nampani katresnan marang kayektèn, supaya padha oleh kawilujengan,’ ‘Mulané Gusti Allah bakal ngutus marang wong-wong mau kasasaran kang banget rosa, supaya padha pracaya marang goroh: supaya wong-wong kabèh sing ora pracaya marang kayektèn, nanging padha remen marang pialan kang ora

bener, kaukum.’ Sarehne padha nampik piwulang-piwulang saka Sabdané, Gusti Allah mundhut Rohé saka wong-wong mau, lan nglilakaké padha katipu déning pangapusan kang padha tresnani.” Early Writings, 46.

Baris demi baris, Daniel mulang bilih ing dina-dina wekasan, para begal saka bangsamu, (sawijining pralambang tumrap Roma) iku kang netepake wahyu iku. Para begal iku uga kaudhar minangka “kurban saben dina.” Salomo mulang bilih ing dina-dina wekasan wong-wong kang ora nduwèni wahyu bakal nemoni karusakan, yaiku dadi wuda. Didadèkaké wuda iku padha karo dadi wong Laodikia, lan wong Laodikia iku prawan kang bodho.

“Kawontenané Pasamuwan ingkang dipunlambangaké déning para prawan bodho, ugi dipunsebat minangka kaanan Laodikia.” Review and Herald, 19 Agustus 1890.

Dadi prawan kang bodho nalika pekabaran Pambengok Tengah Wengi rawuh iku ateges ngetokaké apa kang dicathet déning Yokanan ing Wahyu pasal nembelas minangka, “isiné kalawaning wuda panjenengan.” Pépélingé Yokanan ing pageblug kang kaping nem iku ana gegayutané karo pasamuwan telu-lapis antarané naga, kéwan galak, lan nabi palsu, kang wiwit taun 1989 lagi ana ing proses nuntun jagad iki menyang Armagedon.

Pesené Paulus ing 2 Tesalonika dudu mung ngenani Roma kapir kang digambarake déning Daniel minangka “kurban saben dina,” nanging pasal iku nekanaké sesambungané Roma kapir karo Roma paus. Roma kapir nahan (“withholdeth”) manungsa duraka supaya ora munggah menyang dhampar bumi ing taun 538. Bareng Roma kapir wis disingkiraké, nalika iku “rahasyaning duraka,” “si duraka iku” kang yaiku pausé Roma, kawedhar. Ing pasal iku Paulus lagi ngenali sawijining sesambungan nabi sing tartamtu antarané Roma kapir lan Roma paus. Nolak piwulanging pasal iku padha karo nolak kayekten lan nampa kasasaran kang kuwasa.

Aja nganti ana wong ngapusi kowé kanthi cara apa waé; awit dina iku ora bakal teka, kajaba manawa sadurungé ana murtad dhisik, lan manungsa dosa iku kababar, yaiku anak karusakan; kang nentang lan ngluhuraké awaké dhéwé ngungkuli sakèhé kang sinebut Allah utawa kang disembah; satemah dhèwèké kaya Allah lenggah ing Padalemané Allah, mratélakaké awaké dhéwé yèn dhèwèké iku Allah. Apa kowé ora éling, yèn nalika aku isih ana bebarengan karo kowé, aku wis ngandhakaké prakara-prakara iki marang kowé? Lan saiki kowé padha ngerti apa kang nahan, supaya dhèwèké kababar ing wektuné dhéwé. Awit wewadiing duraka iku wis tumindak; mung waé wong kang saiki nahan kuwi bakal tetep nahan, nganti dhèwèké disingkiraké saka tengahing dalan. Lan banjur si durjana iku bakal kababar, kang bakal dipatèni déning Pangéran nganggo ambeganing tutuké, lan bakal dipun sirnakaké déning padhanging rawuhé: yaiku wong kang rawuhé manut pakaryaning Iblis kanthi sakèhé kakuwatan lan pratandha-pratandha sarta kaélok-an-kaélok-an palsu, lan kanthi sakèhé pangapusaning piala marang wong-wong kang padha tumuju ing karusakan; awit wong-wong mau ora nampani katresnan marang kayektèn, supaya padha bisa kapitulungan. Lan marga saka iku Allah bakal ngutus marang wong-wong mau pangapusan kang rosa, supaya padha

pracaya marang goroh; supaya kabèh wong kang ora pracaya marang kayektèn, nanging seneng marang piala, padha kena paukiman. 2 Tesalonika 2:3–12.

Yagéne wong-wong jaman akhir iki “kaukum?” Yagéne wong-wong mau diparingi “kasasaran kang kuwat?” Yagéne wong-wong mau “tiwas” lan kanthi mangkono mbabar wirangé kawudanane? Pethikan iki mratélakaké yèn iku kelakon amerga wong-wong mau ora tresna marang kayektèn, lan kayektèn kang kaandharaké ing bab iku nerangaké yèn Roma kapir, karajan kaping pat saka ramalan Kitab Suci, bakal nyegah Roma kapausan, karajan kaping lima saka ramalan Kitab Suci, supaya ora munggah marang dhampar sadurungé kekapiran iku disingkiraké.

Sesambetan antarané Roma kapir lan Roma paus sing katandhani ing bab iku uga katandhani déning Yohanes lumantar sesambetan pasamuwan Pergamos lan pasamuwan Tiatira. Pergamos salaras karo Roma kapir lan Tiatira iku Roma paus. Paulus lan Yohanes maringi rong paseksi bab sesambetané kaloro kakuwatan mau, kaya uga kitab Daniel.

Ing kitab Daniel, sesambetan antarané Roma kapir lan Roma kapausan bola-bali dipratélakaké. Ing Daniel pasal loro, prakara iki digambaraké déning campuran wesi lan lemah teles. Ing Daniel pasal pitu, Roma kapir lan Roma kapausan padha-padha dadi karajan-karajan sing “béda,” lan sanajan Daniel pasal loro nggambaraké kaloro kakuwatan iku minangka campuran, pasal pitu netepaké yèn kakuwatan kapausan iku metu saka karajan Roma kapir sing sadhuwuré duwé sapuluh sungu. Ing Daniel pasal wolu, sungu cilik ing ayat sanga nganti rolas iku Roma ana ing kaloro tataranipun. Ayat sanga lan sewelas nuduhaké sungu cilik ing wangun jaler, mula mratandhakaké Roma kapir, déné ayat sepuluh lan rolas nuduhaké sungu cilik ing wangun estri, mula mratandhakaké Roma kapausan.

Ing Daniel pasal wolu, ayat telulas, Roma pagan lan Roma kepausan digambarake minangka rong kakuwatan kang njalari kasunyatan sepi. Roma pagan iku “kang saben dina” minangka kakuwatan kang njalari kasunyatan sepi, lan Roma kepausan iku panerak kang njalari kasunyatan sepi. Ing pasal sewelas, ayat telung puluh siji, kakuwatan Roma pagan “kang saben dina” kang njalari kasunyatan sepi ngedegake kakuwatan panerak kang njalari kasunyatan sepi, yaiku kakuwatan kepausan. Ing pasal rolas, ayat sewelas, kakuwatan Roma pagan “kang saben dina” kang njalari kasunyatan sepi disingkirake supaya kakuwatan panerak kang njalari kasunyatan sepi saka kapausan bisa ditegakake.

Sesambetan antarané loro kakuwatan pangrusak saka Roma iku minangka tema utama ing kitab Daniel lan Wahyu, lan sesambetan iku kang diarani déning Paulus minangka bebener sing kudu katresnan, supaya wong bisa nyingkiri kasasar kang rosa sing kawangun saka pracaya marang goroh. Allah ora tau mbalèni kanthi tanpa guna, lan saben gambaran bab sesambetan Roma kapir karo Roma kapausan maringi paseksi mligi dhéwé-dhéwé ngenani prakara iku; nanging nolak pralambang Roma ing dina-dina wekasan iku, padha karo nolak udan pungkasan lan nampani kasasar kang rosa minangka gantiné. Iku tegesé bakal tansah kacathet minangka wong Laodikia kang wuda.

Para sejarawan Adventis Laodikia, sanadyan ora nedahaké pakurmatan suci tumrap peranan lan pakaryané William Miller, tetep ngakoni yèn pangertené bab sesambungan antarané Roma kafir lan Roma kepausan iku minangka struktur nubuatan kang ing ndhuwuré dhèwèké mbangun “kabeh” penerapan nubuatané. Gabriel lan para malaékat liyané nuntun Miller supaya mangertèni sesambungan antarané Roma kafir lan Roma kepausan, nanging ing sajarahé, dhèwèké ora nyumurupi Roma minangka sawijining entitas telu-lapis kang dumadi saka naga, kéwan galak, lan nabi palsu.

Ing jamanipun, Amérika Sarékat durung wiwit nindakaké perané minangka nabi palsu, awit umat Protestan ing Amérika Sarékat durung dados putri-putriné Roma nganti taun 1844, lan pakaryan dhasar déning Miller wus katetepaké ing bagan 1843 kang diprodhuksi ing sasi Mei 1842.

Ing taun 1989, enem ayat pungkasan saka Daniel pasal sewelas kabukak segelé, lan utusan kanggo mangsa wektu iku mangertèni manawa ana telung kakuwasan kang kegiatan nubuatané lumaku sajroning ayat patang puluh nganti patang puluh lima saka pasal sewelas. Raja sisih kidul ing ayat patang puluh iku kakuwasan naga, dene raja sisih lor iku kakuwasan kepausan kang ing wiwitan ayat mau, ing taun 1798, wis kaparingi tatu matèni, lumantar tangan kakuwasan naga saka Prancis Napoléon. Ing ayat mau kakuwasan kepausan wiwit nindakaké pakaryan marasaké tatu matèni mau. Ing taun 1989, raja sisih lor mbales marang kakuwasan naga saka Uni Soviet, kang nalika iku wus dadi raja sisih kidul. Nalika kéwan Katolik mbales marang Uni Soviet, iku teka kanthi wadya bala penggantos saka Amerika Serikat, nabi palsu saka Wahyu pasal nembelas. Raja naga sisih kidul, raja kéwan sisih lor, lan nabi palsu saka kréta, para jaranan, lan kapal-kapal kabèh digambaraké ing ayat patang puluh, lan garis nubuatan iku pungkasané ana ing ayat patang puluh lima, nalika kakuwasan kepausan “teka ing pungkasané tanpa ana wong kang nulungi.”

Armageddon, ing Wahyu nembelas, iku sawijining wewengkon géografis simbolis sing nandhani pambrontakaning manungsa sadurunge rawuhipun Kristus. Armageddon iku sawijining pralambang; tembung mau kabentuk saka rong tembung, yaiku “Har” tegesé gunung, lan “Megiddo,” yaiku lebak Yizreel. Kasunyatan yèn Yokanan nggabungaké sawijining gunung karo Megiddo, déné Megiddo iku sawijining lebak, maringi pratandha marang para siswaing ramalan yèn Armageddon iku sawijining pralambang sing ngemot rujukan géografis, awit ora ana gunung ing lebak Yizreel.

Lebak Yizreel mapan ing antarané telung segara (Segara Tengah, Segara Galiléa, lan Segara Mati) lan Yerusalem. Papan iki kalebu cukup tengah ing pérangan lor Israèl, kanthi telung badan banyu mau lan Yerusalem dumunung ngubengi dheweke saka arah sing béda-béda. Ayat patang puluh lima saka Daniel pasal sewelas yaiku papan nalika ratu saka sisih lor tekan marang pungkasané tanpa ana siji waé kang nulungi, lan ayat iku netepaké pungkasané sacara géografis ana ing antarané segara-segara lan gunung suci kang mulya, yaiku Yerusalem. Ayat patang puluh saka Daniel pasal sewelas ngenalaké telung kakuwatan kang dadi pokok bab marihé tatu pati saka kakuwatan kapausan lan pungkasané sing wekasan.

Frasa kapisan saka ayat-ayat kasebut mènèhi pratandha wektu wekasan ing taun 1798, nalika kapapan nampa tatu matèni, lan ayat patang puluh lima mènèhi pratandha tatu matèni kang langgeng. Sajarah kenabian ing antarané pati kapisan lan pati pungkasan saka kakuwatan kepausan mènèhi pratandha pambrontakaning manungsa nalika wong-wong mau mulihaké kaunggulan kakuwatan kepausan, nalika tatu matèni iku mari sadurungé karusakan pungkasan kakuwatan kepausan. Enem ayat kasebut ngemu caping kayektèn, awit wiwitan lan pungkasané padha-padha pati kakuwatan kepausan, lan ayat-ayat ing tengah iku minangka pambrontakaning manungsa nalika tatu matèni kang kapisan mari.

Miller diparingi pepadhang saka para malaékat swarga ngenani sesambungan antarané Roma pagan lan Roma kapapan. Kunci tumrap pangretèné Miller bab pola profetik, kang dipigunakaké déning dhèwèké kanggo kabèh panrapan profetiké, yaiku “sing saben dina” ing Thessalonika Kapindho. “Sing saben dina” ing pasal iku yaiku Roma pagan, lan iki kang netepaké wahyu kang pungkasane dipahami déning William Miller; awit iku Roma, para garonging umatmu ing ayat patbelas saka pasal sewelas, kang netepaké wahyu.

Utusan kang ditangèkaké kanggo mangertèni tambahé kawruh ing taun 1989 banjur dadi mangertèni sipat telung-prabawa saka Roma. Miller iku utusan malaékat kapisan lan kapindho, lan dhèwèké mangertèni pratélan kapisan lan kapindho saka Roma kanggo netepaké wahyu kang diparingaké marang donya. Utusan malaékat katelu banjur dadi mangertèni kabèh telung pratélan saka Roma supaya netepaké wahyu kang diparingaké marang dhèwèké kanggo diumumaké marang donya.

Wujude Roma kang kapisan yaiku Roma pagan. Saka Roma pagan metu Roma papal, yaiku wujude kang kapindho. Saka rong wujud kang kapisan iku metu Roma modern, yaiku pasekuthon tikel telu saka naga, kéwan galak, lan nabi palsu.

Kita badhé nerusaké runtutan pasulayan bab “kang saben dinten” ing sajarah Advent wonten ing artikel salajengipun.

“Panjenengané kang mirsani apa sing ana ing sangisoré lumahing, kang maos ati sakèhé manungsa, ngandika bab wong-wong sing wis nampa pepadhang gedhé mangkéné: ‘Wong-wong mau ora nandhang sangsara lan ora kaéraman marga saka kaanané moral lan rohaniné.’ Satemené, wong-wong mau wus milih dalané dhéwé, lan nyawané remen marang barang-barang sing njijiki. Aku uga bakal milih panggodhané wong-wong mau, lan bakal ndhatengaké apa sing padha wedi marang wong-wong mau; marga nalika Aku nyeluk, ora ana sing mangsuli; nalika Aku ngandika, wong-wong mau ora ngrungokaké; nanging wong-wong mau nindakaké piala ana ing ngarsaning mripat-Ku, lan milih apa kang ora Sunrenani.’ ‘Gusti Allah bakal ngutus marang wong-wong mau kasasaran kang kuwat, supaya padha pracaya marang goroh,’ marga wong-wong mau ora nampani katresnan marang kayektèn, supaya padha kaslametaké, ‘nanging malah padha remen marang tumindak ora adil.’ Yesaya 66:3, 4; 2 Tesalonika 2:11, 10, 12.

“Guru swarga punika nyuwun pirsane: ‘Apa kang luwih kuwat tinimbang khayalan kang bisa nasarake manah kejaba pamura manawa kowe lagi mbangun ing dhuwur dhasar

kang bener lan manawa Gusti Allah nampi pakaryanmu, dene satemene kowe lagi nglakoni akeh prakara manut paugeran kadonyan lan lagi gawe dosa marang Yéhuwah? Dhuh, punika pancen pangapusan kang gedhe, khayalan kang nggumunake, kang ngrebut manah, nalika manungsa kang biyen wus wanuh marang kayekten, kliru anggone nganggep rupa kasalehan minangka rohing lan kasektenipun; nalika padha ngira manawa dheweke sugih lan saya kebak bandha sarta ora kekurangan apa-apa, dene satemene dheweke mbutuhake samubarang kabèh.”

“Allah boten ewah tumrap para abdi-Nipun ingkang setya, ingkang njagi panganggènipun tetep resik tanpa cacad. Nanging kathah ingkang sesambat, ‘Tentrem lan karaharjan,’ nalika karusakan ingkang ndadak sampun tumuju dhateng piyambakipun. Menawi boten wonten pamratobat ingkang temen-temen, menawi manungsa boten andhap-asor ing manahipun lumantar pangaken dosa lan nampi kayekten kados wontenipun wonten ing Gusti Yesus, piyambakipun boten badhé nate mlebet swarga. Nalika sesucèn badhé kalampahan wonten ing antawisipun kita, kita boten badhé malih leren kanthi tentrem, gumunggung awit sugih lan kathah bandhanipun, sarta boten mbutuhaken punapa-punapa.”

“Sapa sing bisa kanthi saestu ngandika: ‘Mas kita wus kaobong lan kabuktèkaké ing geni; sandhangan kita ora kecemar déning donya?’ Aku weruh Sang Piwulang kita nuding marang sandhanganing apa sing sinebut kabeneran. Nalika Panjenengané nyuwèk lan nglucuti sandhangan mau, Panjenengané mbabar rereged sing ana ing sangisoré. Banjur Panjenengané ngandika marang aku: ‘Apa kowé ora bisa ndeleng kepriyé wong-wong mau kanthi kumalungkung nutupi reregedé lan bosoking wataké?’ ‘Kepriyé kutha sing setya wis dadi sundel!’” Padalemaning Rama-Ku wus digawe dadi omah dagang, papan sing saka kono ngarsané Allah lan kamulyané wus lunga! Marga saka iku ana kalemahan, lan kakuwatan ora ana.” Testimonies, jilid 8, 249, 250.